

2012-02-22

Dnr 43-2010:4949

Göteborgs kommun
goteborg@goteborg.se
Stadsdelsnämnden Majorna-Linné
majornalinne@majornalinne.goteborg.se

Beslut

---

efter tillsyn av stadsdelen Majorna-Linné,
Göteborgs kommun

Tillsyn i stadsdelen Majorna-Linné, Göteborgs kommun

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under åren 2011-2012. I stadsdelen Majorna-Linné sker tillsyn under hösten år 2011. Samtliga skolenheter i stadsdelen med kommunal huvudman besöks och får ett beslut från Skolinspektionen. Dessutom genomförs tillsyn av stadsdelens förskola och fritidshem. För fritidshemmen i stadsdelen har Skolinspektionen fattat ett separat beslut. I förskolan i Göteborgs kommun liksom i verksamheten benämnd EFUs, vilken är särskilt inritad mot elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, genomför Skolinspektionen en fördjupad tillsyn för att bedöma om verksamheterna uppfyller författningarnas krav. Beslut avseende förskolan i stadsdelen Majorna-Linné har ännu inte fattats. Inte heller har beslut fattats för EFUs verksamhet.

Göteborgs kommun är bland annat i fråga om förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola och grundsärskola från och med den 1 januari 2011 indelat i 10 geografiska områden. I varje område finns en stadsdelsnämnd. Enligt Reglemente för Göteborgs stadsdelsnämnder ska stadsdelsnämnderna – var och en inom sitt område – handha de uppgifter som enligt skollagen och andra författningar ankommer på skolstyrelse och som avser förskoleklass, grundskola, grundsärskola och som ej tillagts annan nämnd. Stadsdelsnämnden ska inom sitt område svara för förskola och fritidshem som kommunen enligt skollagen är skyldig att tillhandahålla.

Före den 1 januari 2011 var ansvaret för ovanstående verksamheter fördelat på 20 stadsdelsnämnder. Vid förändringen av antalet stadsdelar slogs stadsdelarna Majorna och Linné samman till en, Majorna-Linné. Omorganisationen präglar på många sätt arbetet på alla nivåer i stadsdelens sektor för utbildning. De ansvariga har att hantera två "kulturer" och att hitta samarbetsformer som för organisationen i stadsdelen Majorna-Linné. Förvaltningsledningen för sektor utbildning (d.v.s. sektorchef och områdeschefer) och ett antal rektorer och förskolechefer har tillträtt sina tjänster under år 2011.

Vid Skolverkets inspektion år 2005 av dåvarande stadsdelarna Majorna och Linné bedömdes ett antal områden inom respektive stadsdel vara kritikområden. Till de kritikområden som inte uppfyllde författningarnas krav hörde t.ex. kvalitetsarbetet, undervisning i svenska som andraspråk, skolornas arbete mot kränkande behandling, särskilt stöd samt elevernas inflytande över sitt eget lärande. Inför tillsynen år 2011 skickade Skolinspektionen ut en enkät till stadsdelens elever i årskurs 5 och 9. Enkäten innehöll bland annat frågor om elevernas möjlighet till inflytande över sitt eget lärande. Eleverna uttrycker att de sällan får vara med och ha inflytande över sin utbildning. De får oftast inte heller vara med och diskutera hur de bäst lär sig. Många av eleverna i stads-

delen uttrycker i samma enkät att de sällan känner sig utmanade i sitt lärande. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att dessa brister är aktuella i flera av stadsdelens verksamheter vid tillsynen sex år senare. Det är också allvarligt att huvudmannen saknar analyser av sambandet mellan resultat – utmaningar – studiero och möjlighet till inflytande över sitt eget lärande. Detta för att få en resultatförståelse i syfte att höja elevernas måluppfyllelse.

Stadsdelsnämnden Majorna-Linné måste förstärka arbetet med att ge alla barn och elever likvärdiga möjligheter att nå goda kunskapsresultat. Stadsdelsnämnden måste komma tillrätta med varför det finns en stor andel elever som inte uppnått de nationella målen för utbildningen. Målet måste vara att skapa tillgång till en likvärdig utbildning då det förekommer stora variationer i resultat mellan och inom skolor och mellan pojkar och flickor. Enligt statistik från Göteborgs kommun saknade 23 procent av eleverna i skolorna i stadsdelen Majorna-Linné fullständigt slutbetyg när de lämnade årskurs 9 år 2011. I den av Skolverket utförda studien "Kommunalt huvudmannaskap i praktiken" som publicerades den 26 januari 2012, tydliggörs författningarnas krav på huvudmannen att ta ansvar för att åtgärder vidtas i syfte att höja kvaliteten i skolverksamheterna genom bland annat omfördelning av resurser och förändring av organisationen. Genom målen i läroplanen vill staten garantera likvärdigheten och kvaliteten i landets skolor.

Tillsynen visar vidare att stadsdelen saknar uppföljning och utvärdering av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5 och årskurs 9. För att Göteborgs kommun ska kunna vidta riktade åtgärder i syfte att höja måluppfyllelsen i och utveckla verksamheterna krävs att uppföljningar, utvärderingar och analyser görs av kunskapsresultaten. Det krävs också att det finns rutiner för att ta del av verksamheternas planering för att tillgodose till exempel elevernas rätt till särskilt stöd i samtliga ämnen, att åtgärdsprogram upprättas och följs upp, att rektor tar beslut om svenska som andraspråk och att studiehandledning på modersmålet erbjuds.

Verksamheten i fritidshemmen inom stadsdelen lyfts inte fram på varken skol- eller stadsdelsnivå vad gäller planering, uppföljning och utveckling av verksamheten. Intervjuer med stadsdelsförvaltningen visar dock att ett arbete tillsammans med företrädare för fritidshemmen har påbörjats. Inför tillsynen fick Skolinspektionen ta emot mail och samtal från föräldrar där de kritiserade verksamhetens möjlighet att ge barnen den utveckling och lärande samt en meningsfull fritid med rekreation som barnen enligt författningarna har rätt till i fritidshemmen.

Samtliga stadsdelar i Göteborgs kommun gör en enkätundersökning, "Nöjdhetsindex", för att ta reda på hur stadsdelens elever upplever trygghet och trivsel vid sina skolenheter. Skolinspektionens tillsyn visar att huvudmannen inte kan visa på några dokumenterade utvärderingar eller analyser utifrån resultatet av enkätundersökningen. Uppföljningar och analyser av det värdegrundsarbete som bedrivs vid respektive verksamheter saknas också på stadsdelsnivå. Stadsdelen saknar rutiner för att systematiskt ta tillvara och sammanställa de uppgifter som finns vid skolenheterna och inom fritidshemmen när det gäller att mäta barns och elevers trygghet och studiero.

För att det systematiska kvalitetsarbetet på stadsdelsnivå ska fungera och vara inriktat på högre måluppfyllelse krävs att rektorerna bedriver ett fungerande kvalitetsarbete inom varje skolenhet. Grunden för ett effektivt systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå är att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i varje särskild verksamhet. Tillsynen visar att det systematiska kvalitetsarbetet brister vid ett antal av stadsdelens skolenheter. Därmed saknar stadsdelsnämnden ett viktigt underlag för att kunna utvärdera elevernas kunskapsresultat. I stadsdelen är dessutom ledningen för vissa skolenheter otydlig och enheterna är ännu inte självständiga utan samarbetar i så hög utsträckning att deras rättsliga autonoma ställning äventyras.

Av detta beslut framgår att det finns brister i de verksamheter som stadsdelsnämnden Majorna-Linné ansvarar för. Skollagens krav om en likvärdig utbildning där verksamheterna genomgående håller hög kvalitet uppfylls inte. Huvudmannen brister i sitt ansvarstagande vad gäller t.ex. det systematiska kvalitetsarbetet, arbetet med särskilt stöd och indelningen i skolenheter i förhållande till skollagens krav. Detta är brister som var för sig eller tillsammans kan påverka kunskapsresultaten. I stadsdelen finns en fungerande kommunikation mellan politiker, förvaltning och rektorer/förskolechefer. Detta är en viktig förutsättning för att synliggöra och åtgärda de brister och utvecklingsbehov som finns i stadsdelen.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Göteborgs kommun, stadsdelen Majorna-Linné måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 22 maj 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Utbildningen inom huvudmannens skolväsende är inte likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Huvudmannen tar i utbildningen hänsyn till barns och elevers olika behov (1 kap. 4 och 9 §§ skollagen).

Trygghet och studiero

Huvudmannen ser inte till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Se till att det inom ramen för varje skolenhet och varje särskild verksamhet årligen upprättas en plan mot kränkande behandling enligt författningarna (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen).

Uppföljning och utveckling av utbildningen

Huvudmannen planerar inte och följer inte upp och utvecklar inte sina verksamheter systematiskt och kontinuerligt samt tar inte tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med uppföljning och utveckling av utbildningen.

I detta ingår att:

- Huvudmannen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Verksamheten indelas inte i skolenheter som överensstämmer med författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

I detta ingår att:

- Vid varje skolenhet finns endast en person som benämns rektor som leder och samordnar det pedagogiska arbetet och tar det ansvar som framgår av skolförfattningarna (2 kap. 9 och 10 §§ skollagen).

Handläggningsrutiner

Huvudmannen saknar rutiner för att ta emot och bevara slutbetyg från fristående skolor.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med handläggningsrutiner.

I detta ingår att:

- Upprätta rutiner för att ta emot och bevara slutbetyg från fristående skolor (29 kap. 18 § skollagen).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

I stadsdelen Majorna-Linné redovisas inte elevernas måluppfyllelse i årskurs 3 i relation till mål att uppnå/kunskapskraven i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. I årskurs 5 saknas sammanställningar av resultaten i samtliga ämnen i relation till mål att uppnå. Från och med läsåret 2011/12 finns det nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9. Detta gäller såväl på skolenhetsnivå som på stadsdelsnämndsnivå.

Enligt statistik från Göteborgs kommun var 89 procent av flickorna och 90 procent av pojkarna i årskurs 9 i stadsdelen Majorna-Linnés kommunala skolor behöriga till nationellt program vid gymnasieskolan år 2011. Statistiken visar vidare att 22 procent av eleverna saknade slutbetyg i ett eller flera av grundskolans ämnen år 2011.

Offentlig statistik från Skolverket visar att det är stora skillnader mellan resultaten i årskurs 9 vid de olika skolorna i stadsdelen. Lägst måluppfyllelse år 2011 hade Karl Johansskolan, denna skolenhet är den som enligt offentlig statistik visar lägst måluppfyllelse över tid i stadsdelen. År 2011 lämnade 68 procent av eleverna årskurs 9 med lägst betyget Godkänt (G) i samtliga ämnen. Meritvärdet för pojkarna var 179 att jämföra med flickornas som var 243. Högst måluppfyllelse i årskurs 9 samma år hade Sannaskolan, här lämnade 84 procent av eleverna årskurs 9 med lägst betyget G i samtliga ämnen. Vid Sannaskolan var pojkarnas meritvärde 210 att jämföra med flickornas som var 233.

Vid intervju med förvaltningsledningen uppger de att värdegrundsarbetet är ständigt aktuellt vid stadsdelens verksamheter och att olika metoder diskuteras med ansvariga. Skolinspektionens tillsyn visar att det gemensamma, systematiska värdegrundsarbetet brister vid flertalet av stadsdelens verksamheter. Rutiner finns för akuta åtgärder, men det långsiktiga arbetet med värdegrunden är oftast upp till den enskilde läraren att hantera och ett gemensamt synsätt saknas vid enheterna. Tillsynen visar vidare att flertalet elever vid tillfället för Skolinspektionens besök mestadels är trygga vid sina skolenheter. Däremot uppger elever vid en del skolenheter att studieron brister och att det kan vara svårt att koncentrera sig för att andra elever stör.

Av utredningen framgår att alla elever i stadsdelen inte ges möjlighet att nå lägst mål att uppnå/kunskapskraven i samtliga ämnen. Det framgår också att värdegrundsarbetet behöver förbättras och att alla elever inte tillförsäkras den studiero de har rätt till. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där huvudmannen behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat och resultatet av värdegrundsarbetet.

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Utbildningen inom huvudmannens skolväsende är inte likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmen.

Motivering:

Enligt skollagen syftar utbildningen inom skolväsendet till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmen oavsett var i landet den anordnas.

Tillsynen av stadsdelen visar att kommunens fritidshem har olika förutsättningar för att leva upp till författningarnas krav på grund av de olika yttre förutsättningar som råder gällande till exempel lokalernas beskaffenhet, personaltäthet och gruppernas storlek. Vid ett antal av fritidshemmen ges inte alltid det särskilda stöd som eleverna har rätt till om de har svårigheter i sin skolsituation och utredningen visar att de behöver stöd även under tiden i fritidshemmet.

Resultaten från stadsdelens skolenheter visar vidare att det finns en stor variation i måluppfyllelsen mellan skolenheterna samt mellan olika ämnen inom respektive skolenhet. Det finns även stora skillnader mellan pojkars och flickors resultat. Huvudmannen har vidtagit generella åtgärder som ett led i att öka stadsdelens kunskapsresultat, till exempel genom kompetensutveckling i matematik och läs- och skrivutveckling. Huvudmannen har dock inte vidtagit några specifika åtgärder för att uppväga de skillnader som finns mellan skolenheterna i stadsdelen, detta i syfte att se till att samtliga verksamheter håller genomgående hög kvalitet. Huvudmannen har inte heller följt upp hur rektorerna arbetat för att uppväga de skillnader som finns mellan kunskapsresultaten i olika ämnen inom respektive skola, samt mellan pojkars och flickors resultat. Huvudmannen konstaterar i kvalitetsredovisningen för stadsdelen Majorna år 2009/10 att eleverna som lämnar årskurs 9 vid Karl Johansskolan över tid har sämre måluppfyllelse än eleverna vid Sannaskolan i samma stadsdel. Slutsatsen av jämförelsen blir att eleverna vid Sannaskolan har andra socioekonomiska förutsättningar. Inga analyser i syfte att höja elevernas kunskapsresultat görs och verksamheterna och stadsdelsnämndens kompensatoriska uppdrag nämns inte.

Vid intervju med sektorchefen och områdeschefen framkommer att de ännu inte kan uttala sig om de enskilda verksamheternas möjlighet att ge särskilt stöd och att de inte har någon samlad bild över hur och om de enskilda verksamheterna ger eleverna det stöd de har rätt till. De menar att diskussionen om särskilt stöd är något som förvaltning och rektorer har att arbeta med för att finna fungerande former vid verksamheterna. I stadsdelen finns elever i behov av studiehandledning på modersmålet. Flertalet elever får dock inte detta stöd i sin kunskapsutveckling. Skolinspektionen har bedömt att flertalet av de åtgärdsprogram som myndigheten tagit del av inför tillsynen inte följer författningarnas krav. Enligt skollagen ska det av åtgärdsprogrammen till exempel framgå vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Tillsynen visar att uppföljningar och utvärderingar i syfte att ta reda på om insatta åtgärder har lett till avsedda resultat, det vill säga om elevernas

kunskapsutveckling har lett till en högre måluppfyllelse, saknas på både verksamhetsnivå och på stadsdelsnivå.

Inom stadsdelen finn tre skolenheter som tar emot nyanlända elever. Stadsdelsnämnden har utarbetat en plan för hur nyanlända elever ska introduceras i skolenheterna och för hur de ska kunna få en utbildningsplanering med hög kvalitet. Tillsynen visar att villkoren för de nyanlända eleverna ser olika ut beroende på vid vilken skolenhet de är placerade. Vid Oscar Fredriksskolan finns den största gruppen med ca 20 elever. Samtliga elever är i behov av svenska som andraspråk, men här saknas lärare med behörighet att ge sådan undervisning. I stadsdelen som helhet finns lärare med sådan behörighet men då samordning av stadsdelens kompetenser saknas har inte denna kompetens kommit eleverna till del.

Av utredningen framgår att huvudmannen inte ser till att utbildningen är likvärdig inom varje skolenhet och fritidshem inom stadsdelen. Rutiner saknas för att säkerställa att varje verksamhet håller genomgående hög kvalitet vilket förordningarna kräver. Huvudmannen saknar den resultatförståelse och den kunskap om de olika verksamheterna som leder till åtgärder i syfte att ge alla elever inom stadsdelen likvärdiga förutsättningar för att de ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Huvudmannen ser inte till att alla barn och elever erbjuds en likvärdig utbildning och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

1 kap. 4 och 9 §§ skollagen

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Huvudmannen ser inte till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Flertalet av de planer mot kränkande behandling som Skolinspektionen tagit del av i samband med tillsynen av stadsdelens verksamheter uppfyller inte författningarnas krav. I flera av dem saknas en redogörelse för föregående års åtgärder. I de planer som gäller för skolor där flera verksamheter är lokaliserade till exempel skola, fritidshem och förskoleklass syns inte behoven i respektive verksamhet.

Av utredningen framgår att huvudmannen inte ser till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behand-

ling av barn och elever eftersom skolenheter och verksamheter saknar planer mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav. Planer mot kränkande behandling är ett viktigt redskap för att bedriva ett väl fungerande målinriktat arbete för att förebygga och motverka kränkande behandling och därmed också utveckla värdegrundsarbetet generellt. Huvudmannen ser inte till att verksamheterna uppfyller författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Bedömningsområde: Uppföljning och utveckling av utbildningen**Bedömning:**

Huvudmannen planerar inte och följer inte upp och utvecklar inte sina verksamheter systematiskt och kontinuerligt samt tar inte tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Motivering:

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska inriktas på de mål som finns för utbildningen och i skollagen och andra föreskrifter och kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Huvudmannen ska se till att åtgärder vidtas om det vid uppföljningen framkommer att det finns brister i verksamheten.

Tillsynen visar att ett systematiskt kvalitetsarbete som dokumenteras inte sker på varken skolenhetsnivå eller på stadsdelsnivå (från och med läsåret 2011/12 finns det nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9). På stadsdelsnivå görs inte heller någon utvärdering av verksamheten i grundsärskolan och dess måluppfyllelse och inte heller av verksamheten vid stadsdelens fritidshem. Skolinspektionen finner det allvarligt att inga analyser av Karl Johanssskolans resultat görs på stadsdelsnivå och att det inte heller på skolenhetsnivå finns utvärderingar och analyser i syfte att höja elevernas måluppfyllelse. Flickorna har högre meritvärde totalt sett i samtliga skolenheter i stadsdelen men inga analyser har gjorts för att komma uppväga skillnaderna i resultat mellan flickor och pojkar i stadsdelen.

Stadsdelen Majorna-Linné saknar uppföljningar av om barn och elever som är i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Intervjuer med rektorer visar att det finns elever som inte får det stöd de har rätt till och inte heller alltid erbjuds särskilt stöd i samtliga ämnen, vilket de har rätt till.

Sammantaget saknar huvudmannen såväl som skolenheterna en heltäckande bild av elevernas kunskapsresultat. Därmed saknar stadsdelsnämnden ett viktigt underlag för att kunna utvärdera elevernas kunskapsresultat i syfte att besluta om åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Uppföljningar och analyser av det värdegrundsarbete som bedrivs i stadsdelens verksamheter saknas på stadsdelsnivå. Stadsdelen saknar rutiner för att systematiskt ta

tillvara och sammanställa de uppgifter som finns vid skolenheterna och inom fritidshemmen när det gäller att mäta barn och elevers trygghet och studiero.

Av utredningen framgår att huvudmannen inte planerar, följer upp och utvecklar sina verksamheter systematiskt och kontinuerligt samt inte tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. Grunden för ett effektivt systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå är att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i varje särskild verksamhet.

Eftersom det i verksamheter saknas uppföljningar och utvärderingar av uppnådda resultat både när det gäller kunskaper och värdegrundsarbetet saknar huvudmannen underlag för att utifrån uppnådda resultat kunna planera och utveckla arbetet. Därmed begränsas möjligheten att vidta riktade åtgärder för att säkra elevernas måluppfyllelse. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 3 § skollagen

Bedömningsområde: Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning:

Verksamheten indelas inte i skolenheter som överensstämmer med författningarnas krav.

Motivering:

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen ska utvecklas.

Tillsynen av stadsdelen Majorna-Linné visar att det vid flertalet skolenheter finns mer än en rektor. Vid dessa skolenheter tar rektorerna ett gemensamt ansvar för skolenhetens utveckling och ledning samt för enhetens inre organisation. Vid flertalet skolenheter säger rektorerna att de delat upp ansvaret mellan sig efter arbetslagens organisation eller i ansvarsområden utifrån årskurser. När det gäller t.ex. ledning och samordning av det pedagogiska arbetet vid skolenheten är det däremot bådans ansvarsområde. Eleverna vet i de flesta fall vem som är deras rektor, men vid vissa skolor tror eleverna att det är båda två som är rektor för dem.

Av utredningen framgår att verksamheternas indelning i skolenheter inte överensstämmer med författningarnas krav eftersom det inte vid varje skolenhet finns endast en person som benämns rektor som leder och samordnar det pedagogiska arbetet och tar det ansvar som framgår av skolförfattningarna. Huvudmannen behöver säkerställa att varje skolenhet endast har en rektor och att varje skolenhet utgör en autonom enhet. I en sådan ska rektorn ta ansvar för att, bland annat, utföra kvalitetsarbete med planering, uppföljning och utvärdering, upprätta en plan mot kränkande behandling och ta ansvar för att eleverna tillförsäkras inflytande över sin utbildning på skolenhetsnivå.

Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 9-10 §§ skollagen

Bedömningsområde: Handläggningsrutiner

Bedömning:

Huvudmannen saknar rutiner för att ta emot och bevara slutbetyg från fristående skolor.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen för en fristående skola där betyg sätts lämna över elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen.

Vid samtal med förvaltningsledningen framkommer att det ännu inte finns rutiner för hur man ska ta emot och förvara slutbetyg från de fristående skolor som är belägna i stadsdelen eller för de elever bosatta i stadsdelen som går i fristående skolor utanför stadsdelen. Enligt förvaltningen förs diskussioner på kommunnivå om ansvaret för detta ska ligga på central nivå i kommunen eller hos varje stadsdel och frågan är ännu inte avgjord.

Av utredningen framgår att stadsdelen saknar rutiner för att ta emot och förvara slutbetyg från fristående skolor. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

29 kap. 18 § skollagen

Beskrivning av stadsdelen Majorna-Linné**Tabell 1:** Majorna-Linné

Verksamhetsform	Antal barn/elever
Förskola	2376
Fritidshem	1430
Förskoleklass	442
Grundskola	2763
Grundsärskola	31

Källa: Uppgifter från stadsdelsförvaltningen

Stadsdelen Majorna-Linné är en av tio stadsdelar i Göteborgs kommun. I stadsdelen bor ca 62 000 invånare. 13 procent av befolkningen är utlandsfödda, Majorna-Linné har tillsammans med en annan stadsdel lägst antal utlandsfödda i Göteborgs kommun. I stadsdelen bor fler invånare i åldern 25-44 år än genomsnittet i kommunen, Majorna-Linné är också ett av de områden i kommunen som har jämnast inkomstspridning. Utbildningsnivån är hög, ca 60 procent har en eftergymnasial utbildning. Inom stadsdelen finns mestadels hyres- och bostadsrätter.

I stadsdelen finns 8 kommunala grundskolor med ca 3000 elever mellan 6 och 16 år. I skolorna ingår även förskoleklasser och fritidshem. Förutom de kommunala grundskolorna finns det tre fristående grundskolor i stadsdelen.

Inom Majorna-Linné finns 49 kommunala förskolor för barn mellan ett och fem år, dessa leds av 14 förskolechefer. Det finns även pedagogisk omsorg i form av familjedaghem och ett stort antal enskilda förskolor.

Stadsdelen Majorna-Linné utgjorde före 1 januari 2011 var sin stadsdel. Förvaltningsledningen som ansvarar för utbildningen har tillträtt sina tjänster under 2011. Från och med höstterminen 2012 kommer stadsdelen att organisera om verksamheten vid de olika skolenheterna.

I ärendets slutliga handläggning har avdelningsjuristen Elisabeth Fogelberg, utredaren/juristen Magnus Jonasson och undervisningsrådet Ulla-Britt Norin deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlqvist
Enhetschef

Karin Widlund
Undervisningsråd/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen
Bilaga 2	Sammanställning av fattade beslut

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Kommunens förskoleverksamhet respektive och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut).

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning kommunen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoderna vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning. Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen. Företrädare för kommunen ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet. Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Sammanställning av Skolinspektionens beslut fattade i samband regelbunden tillsyn i stadsdelen Majorna-Linné, Göteborgs kommun

Grundskolor:

Karl Johansskolan	2011-12-12
Sannaskolan	2011-12-19
Kungsladugårdsskolan	2011-12-20
Nordhemsskolan	2011-12-21
Annedalsskolan	2011-12-22
Fjällskolan	2011-12-22
Hagaskolan	2012-01-20
Oscar Fredriksskolan	2012-02-01
Fritidshemmen	2012-01-26

